

U 'uagliónë e l'ainë sènza féchëtë

Cë štèa na vóta nu povèrë omë chë tènèa na famiglia numérosa e 'nsapèa cumm'éva fa pë dà a magnà a tuttë lë criaturë suo'.

Mò, u cchiù grussëcièllë dicètë a u patrë: - Papà, i' mē nē voglië j' a cèrcà fatija a la Puglia ca là cë štannë cchiù tèrrë bbónë e po' èssë' ca cacchërunë mē piglia a fatijà-.

U patrë rëspunnètë: - e va buonë, va' però štatt'attiéntë a 'ntë 'mmišchià a la mala cumpagnija sennò puo' passà nu 'uajë-.

U 'uagliónë pigliattë la vija e zë nē jètë.

Zë 'ncammënattë vèrzë la Puglia. Pë la vija 'ncuntrattë nu viécchië chë lë ricètë:- Andò va? Së vajë a la Puglia putémë cammënà 'nziémë, accusi la štrada cë parë cchiù lèggia da affruntà...-.

U 'uagliónë rëspunnètë: Vabbuonë. E zë 'ncammënnë inziémë pë la vija e chiacchiarianë chiacchiarianë arrëvannë quascë vicinë a u sciumë Fortórë, chë a chillë tièmpë purtava na fréca r'acqua.

U viécchië allora dicètë a u 'uagliónë:- Siéntë a mé, ca i' tènghë éspèriénza: cë cummiénë fèrmarcë qua pë la nöttë e dumanë ch'è juornë vèdémë addò putémë passà mèglië u sciumë. Mò, mèntr'i' appiccë u fuochë, tu va 'ncopp'a chëlla cullënëtta, là cë šta nu pëcurarë chë mē canòscë; tu va e dillë chë tē rëssë n'ainë ca ciu magnamë-.

U 'uagliónë ubbërètë e iètë addò u pëcurarë a cèrcà l'ainë.

U pëcurarë capattë u cchiù bèllë ainë, ciu accërètë, u pulètë e ciu rètë e dicètë – aspiètë ca vèngghë pur'i'-.

Rëturnattë u 'uagliónë inziémë a u pëcurarë e u viécchië mëtëtëtë a cocë la carnë 'ncopp'u fuochë.

Mò 'ntramèntë la carnë zë cucéva u 'uagliónë assaggiavë sē éva cotta e assaggiannë assaggiannë zë frècattë tutt'u fëcatièllë.

A la fina, quannë l'ainë z'éva cuottë buonë buonë, zë mëtënnë a magnà e u viécchië ricètë: - V'arraccumannë qua éma fa nu pochë pèrùnë, ca ognunë ha r'assaggià nu pochë 'e tuttë lë partècèllë dëll'ainë: nu pochë 'é custatèllë, nu pochë 'é cussëtta e nu pochë 'é féchëtë-.

'Ncumënzannë a magnà e zë magnannë lë custatèllë, dopë zë magnannë lë cussëtë e a la fina jènnë ca z'avèana magnà u féchëtë e quissë 'ncë štea! Allora u viécchië dicètë:- Chi z'ha magnatë u féchëtë?-

Vištë ca nisciunë rëspunnëa, u viécchië inzistètë: - Chi z'ha magnatë u féchëtë? Cacchërunë zë l'ha 'vuta magnà pëcché 'nnë po' èssë' ca quissë àine éva sènza féchëtë?-

Ma sia u 'uagliónë chë u pëcurarë zë scusavënë, ca nisciunë zë l'avèa magnatë. U viécchië chë na santa paciénza dicètë: e va buonë, vó dicë ca quiss'ainë éva sènza féchëtë... “ e dicètë a u 'uagliónë – Po' èssë' ca n'ainë campë sènza féchëtë?-

U 'uagliónë rëspunnètë: - Nnë saccë-.

La matina dopë iènnë ca avèana passà u sciumë e u viécchië dicètë a u 'uagliónë: - Mò vaglië 'nnantë i', accusi scandaglië addò è mèglië passà e tu po' viè appriëssë e mittë lë pièrë addò so' passatë i'-.

U 'uagliónë rëspunnètë – Va buonë-.

U viécchië passattë addò l'acqua l'arrëvavë quattë réta sott'u dënuocchië e arrëvattë all'auta sponda e dicètë a u 'uagliónë :- Passë tu mò!-.

U 'uagliónë z'abbijattë e mëtëtëtë lë pièrë addò l'éva missë u viécchië, ma, manë a manë chë avanzavë, l'acqua criscéva e quannë l'arrëvavë a la cinta u viécchië addummannattë: -

'Uagliò, chi z'ha magnatë u féchëtë?- e u 'uagliónë rëspunnètë :- Nnë saccë, i' nnë mē ru hajë magnatë!-.

Facèttè n'autè pochè 'é vija e l'acqua l'arrèvvavè a u cuollè e u viécchiè addummannattè n'auta vóta: - Chi z'ha magnatè u féchëtè?- e u 'uaglionè rëspunnèttè ca 'nzè l'avèa magnatè issè.

Allóra u viécchiè chë sapèa chi zè l'éva magnatè, cuntinuattè a fa crèscè l'acqua finè a cchè l'acqua passavè la capa d'u 'uagliónè e l'addummannattè n'auta vóta: - Chi z'ha magnatè u féchëtè?- e u 'uagliónè chë nnè putèa cchiù parlà auzattè na manè e facèttè segnè 'é "no!". Allóra u viécchiè pènzattè: " Quištè tè' proipa la capa tošta! Vogliè vèré finè addò vo' arrèvva "

Comunquè u facèttè passà u sciumè.

Guadatè u sciumè, zè fèrmannè 'ncopp'a nu pratè pè z'assucà lè pannè.

Mèntre štèanè là, 'ncopp'a u pratè, passannè ciértè cavalièrè tuttè rattrištattè e u viécchiè l'addummannattè d'addò vènianè e pècchè štèanè tuttè pènzierusè e 'lla gènta rëspunnèttè ca vènianè da nu castièllè addò cè šta na principèssa brava e bèlla chë z'è ammalata e u rrè, *suo patrè*, ha mannatè a chiamà lè mègliè mièrècè d'u munnè pè guarirla, ma nisciunè cè capiscè nièntè e chëlla povèra principèssa šta pè muri.

U viécchiè allóra ricèttè a u 'uagliónè : -mò, jamè a vèré nu' , ca i' saccè guarì purè lè malè-.

U 'uagliónè meravigliatè dicèttè:- Ma addò ci apprësèntamè, chillè cè virènè accusi malèmissè, 'ncè fannè manchè trasci rént'a u caštièllè-.

U viécchiè dicèttè dè nèn préoccuparzè.

Pigliannè la vija e zè 'ncammènnè vèrzè u caštièllè addò štèa la principèssa ammalata.

Arrevannè a u caštièllè, sunannè na campanèlla e la porta z'arapèttè e scèttè nu signorè ca ra cummè štèa vèstitè éva èssè' sènz'altrè nu grandè cavalièrè chë l'addummattè: - *Che jato 'ncerca qua a chest'ora?* -.

U viécchiè rëspunnèttè – So' mènute pè vèré la principèssa ca saccè dè ché malè soffrè-.

U cavalièrè dicèttè:- Aspèttatè chë vagliè a ddummannà a u rrè *sé vi pó' ricévère* – e zè nè rëéntrattè.

Mèntre u cavalièrè ièttè réntre, u 'uagliónè dicèttè :- Nn'éma vèré ca mò cè arrièštènè, vèrènnècè ddu' štracciunè chë zè spaccènè pè mièrècè? -.

U viécchiè dicèttè:- 'Ntè préoccupà, tu vié apprièssè a mé-.

U cavalièrè ièttè da u rrè e lè dicèttè ca štèanè ddù pèrzonè ca vulèane vèré la principèssa," *ma a mé parènè ddu' štracciunè* " dicèttè u cavalièrè.

U rrè rëspunnèttè:- Fallè éntrà, tantè pruamè purè a chissè , vištè ca la sciénza nn'è capacè dè guarirla a chëlla povèra figlia mè'-.

U cavalièrè turnattè a la porta e facèttè éntrà a u viécchiè e a u 'uagliónè e l'accumpagnattè a la štanza addò štèa la principèssa moribóna.

Trascènnè réntre, u viécchiè e u 'uaglionè, e u cavalièrè spèttattè fóré.

U viécchiè z'accuštattè a u lièttè, pigliattè la manè dè la principèssa, lè tuccattè u puzè e subbètè la principèssa zè àuzattè e baciattè la manè a u viécchiè e u rëngraziattè. Po', iniziémè scènnè da la štanza e iènnè addò u patrè, chë štèa chiacchiariannè rént'a nu štanzone, addò štèanè réunitè tuttè lè sciénziatè dè ru munnè.

U rrè, allóra, cummè vèrèttè a la figlia chë cammènova tutta surridèntè cummè sè nièntè fussè štatè e iva appicciata pè mmanè d'u viécchiè e d'u 'uaglionè, currèttè a 'bbracciarla e vèrèttè ch'éva guarita avèramèntè.

'Llè mièrècè chë štèanè là ciacianijannè , rumanènnè sbauttitè ca na cósà 'e chéssa 'nputèa succèrrè sènzà ca cè avèssè missè lè manè u Patratèrnè e pigliannè la vija da 'ndò évènè mènute e zittè zittè zè nè jènnè, zè la squagliannè.

U rrè tuttè cuntièntè addummannattè a u viécchiè chë dësèdèrava pè cumplèmentè. Ma u viécchiè rëspunnèttè ca a issè nnè lè sèrvija nièntè.

Allóra u rrè facèttè piglià nu sacchè e u facèttè rëégnè tuttè 'e marénghe d'orè e cè ru dèttè a u viécchiè.

U viécchië rëngraziattë e po' dicèttë a u 'uagliónë:- Mò puortëlu tu u sacchè ca sciè giòvënë e tié la forza , ca po' spartimë.

U 'uagliónë zë carëcattë u sacchè a spalla e tutt'e ddu' scënnë da u caštiéllë.

Quannë arrëvannë nu pochë luntanë, zë fërmannë mmiéz'a nu pratë e u viécchië dicèttë:-

mèh, mò spartimë- e zë mèttèttë a fa tré mucchië, tuttë ùgualë, ma unë sulë parëa cchiù gruossë all'uocchië d'u 'uagliónë e dicèttë a issë : -Scigliëtë qualë mucchië vuo'-.

Allóra u 'uagliónë chë già avëa mëratë a u cchiù gruossë, subbëtë k'u ritë 'nzëngattë - Voglië quissë!-.

U viécchië allora dicèttë – U sapëa, va buonë pigliatéllë-.

U 'uagliónë zë pigliattë u mucchië e dicèttë – Ma pëcché sciè fattë tré mucchiéttë së avàma spartì a ddu'?-.

U viécchië rësponnèttë - U tèrzë mucchië è pë quillë chë z'ha magnatë u féchëtë!-.

U 'uagliónë allóra subbëtë alluccattë : - I' so' quillë chë z'è magnatë u féchëtë! -.

U viécchië allóra facèttë:- Ah, birbantë! Ha vištë mò cumm'è sciutë quillë chë z'è magnatë u féchëtë? Ma i' già u sapëa, vulévë sulë sëntirlë dicë da té.-

E u viécchië ch'éva Gésù in *perzona* (Sciè sèmpë lauratë!) , u përdunattë e u 'uagliónë turnattë a la casa d'u patrë e z'accattattë tanta tèrrë da putë vivë felicë e cuntiéntë chë tuttë lë fratë e sórë suo'.

E chëssa štoria tè vo' ntënnë ca a u Patratérnë nnë ru puo' fëssiya e chi pënza dë farlë, fësséja a issë štéssë.

2002